

Fakultní základní škola a Mateřská škola Olomouc, Holečkova 10, příspěvková organizace

ŠKOLNÍ VZDĚLÁVACÍ PROGRAM ZÁJMOVÉHO VZDĚLÁVÁNÍ

Školní vzdělávací program zájmového vzdělávání je zpracován na základě zákona 561/2004 Sb.
(Školský zákon)
a Vyhlášky 74/2005 Sb. o zájmovém vzdělávání. ŠVP školní družiny je veřejně přístupný
dokument.

Motto: **V družině se máme rádi, jsme tu všichni kamarádi.**

Školní vzdělávací program vstupuje v platnost 1.9.2022
Aktualizace k 1.10.2025

Obsah

1. IDENTIFIKAČNÍ ÚDAJE
2. CHARAKTERISTIKA ŠKOLNÍ DRUŽINY
3. MATERIÁLNÍ, PROSTOROVÉ A TECHNICKÉ PODMÍNKY
4. PERSONÁLNÍ A EKONOMICKÉ PODMÍNKY
5. CÍLE ŠVP ŠKOLNÍ DRUŽINY
6. PŘIJÍMÁNÍ ŽÁKŮ A PODMÍNKY UKONČENÍ VZDĚLÁNÍ
7. PÉČE O ŽÁKY SE SPECIÁLNÍMI VZDĚLÁVACÍMI POTŘEBAMI
8. ZAJIŠTĚNÍ BEZPEČNOSTI A OCHRANY ZDRAVÍ ŽÁKŮ
9. ORGANIZACE A FORMY VZDĚLÁVÁNÍ VE ŠD
10. METODY PRÁCE
11. KLÍČOVÉ KOMPETENCE
  - Kompetence k učení
  - Kompetence k řešení problémů
  - Kompetence komunikativní
  - Kompetence sociální
  - Kompetence občanské a činnostní
  - Kompetence pracovní a trávení volného času
12. OBSAH VZDĚLÁVÁNÍ
13. DÉLKA A ČASOVÝ PLÁN ŠVP

1. Identifikační údaje

Identifikační údaje školy

Název školy: Fakultní základní škola a Mateřská škola Olomouc

IČ: 70631000

Adresa: Olomouc, Holečkova 10, 77900

Ředitel: Mgr. Zonna Bařinková

Kontakty:

Telefon: 585 758 511-kancelář, 730 874 903 - vedoucí vychovatelka

E-mail: info@zsholeckova.cz

www: www.zsholeckova.cz

2. Charakteristika školní družiny

Školní družina (dále jen ŠD) je nedílnou součástí školy. ŠD slouží výchově, vzdělávání, rekreační, sportovní

a zájmové činnosti žáků v době mimo vyučování. ŠD není pokračováním školního vyučování, má svá specifika, která ji od školního vyučování odlišují. ŠD je umístěna v prostoru 1. stupně ZŠ.

Může využívat veškeré prostory jako základní škola - tělocvičnu, počítačové učebny, relaxační koutek. Účastníci mohou trávit odpolední čas pobytom venku v prostorném venkovním areálu školy a využívat veškerá sportoviště.

Školní družina svým účastníkům nabízí trávení volného času formou zájmových činností, odpočinkových

a relaxačních činností, přípravy na vyučování, čtení s využitím žákovské knihovny, spontánních činností, pobytu venku, tvořivých dílen a prací v zájmových kroužcích.

Všechna oddělení školní družiny jsou umístěna ve třídách 1. stupně.

Školní jídelna je umístěna ve stejné budově.

Úkolem ŠD je posilování a upevňování daných klíčových kompetencí podle možností každého dítěte. Rozvíjíme schopnost komunikovat, spolupracovat a respektovat ostatní.

Důležitou pozornost věnujeme trávení volného času, řešení problémů, sociálním a pracovním kompetencím.

Školní družinu navštěvují žáci 1. - 3. ročníku, žáci 4. ročníku pouze do naplnění kapacity ŠD na základě odůvodněné žádosti.

Provozní doba školní družiny

Ranní ŠD pondělí – pátek 6.00 – 8.00 hod. / Příchod do ranní ŠD do 7.15 hod./

Odpolední ŠD pondělí – pátek 11.40 - 17.00 hod.

3. Materiální vybavení školní družiny

ŠD sestává z 8 oddělení s různou délkou provozu. Vybavení jednotlivých oddělení je shodné s vybavením třídy - interaktivní tabule, CD přehrávače a reproduktor k přehrávání hudby. Navíc má každé oddělení spoustu deskových her a hraček dle věku dané skupiny.

Žáci mohou využívat celý prostor rozlehlého školního areálu a relaxačního koutku na 1. stupni, kde mohou trávit odpolední čas.

Každé oddělení využívá pomůcky ke sportování, uložené v zahradním domku na školním pozemku - švihadla, míče, psychomotorický padák, atd.

4. Personální a ekonomické podmínky

Personální obsazení ŠD je zajištěno činností aprobovaných vychovatelek, které jsou seznámeny s koncepcí

a řády školy a ŠD, a asistenty pedagoga. Vychovatelky se zúčastňují akreditovaných vzdělávacích kurzů, programů dalšího vzdělávání a využívají samostudium k vlastnímu osobnímu odbornému rozvoji.

Školní družina je zpoplatněna částkou, kterou hradí zákonní zástupci převodem na účet.

S účinností od 1. 10. 2025 je možné osvobození od úplaty nebo snížení úplaty za školní družinu o rodiny pobírající přídavek na dítě (nově - Dávka státní sociální pomoci). O osvobození bude možné žádat, pokud zákonný zástupce prokáže ředitelce školského zařízení, že pobírá přídavek na dítě-nově „Dávku státní sociální pomoci“).

Tuto skutečnost prokáže zákonný zástupce „Oznámením o přiznání dávky státní sociální pomoci „

5. Cíle ŠVP zájmového vzdělávání - školní družiny

- Umožnit žákům odreagování se a uvolnění
- Zabezpečit pocit klidu a bezpečí
- Rozvíjet samostatnost a schopnost pracovat v kolektivu, pomáhat slabším a mladším spolužákům
- Osvojení základů slušného chování, návyk péče o pořádek s využitím pravidel školní družiny
- Vést žáky k aktivnímu trávení volného času, udržování fyzického a duševního zdraví
- Vytvářet a prohlubovat pozitivní vztah k přírodě a k životnímu prostředí
- Dodržování bezpečnosti a ochrany zdraví - vedeme děti k aktivitě, rozvíjíme a chráníme fyzické, duševní a sociální zdraví
- Posilovat kompetence prostřednictvím volnočasových aktivit
- Rozvíjet osobnost dítěte – uplatnit klíčové kompetence (souhrn vědomostí, dovedností, schopností a postojů), které děti získávají v průběhu docházky do ŠD a budou se prolínat všemi činnostmi zájmového vzdělávání
- Podněcovat děti k tvořivému myšlení, logickému uvažování a řešení problémů
- Prohlubování všeobecného přehledu (v návaznosti na učivo) formou her

6. Podmínky pro přijetí a ukončení docházky do ŠD

- O zařazení a přijetí rozhoduje ředitel školy na základě přihlášek, na kterých zákonní zástupci dětí stanoví dobu pobytu a způsob odchodu dítěte ze ŠD. Přihlášku je bezpodmínečně nutné odevzdat vedoucí vychovatelce před nástupem do ŠD.
- Nepřítomnost nebo jakoukoli změnu je nutno řádně ohlásit, popřípadě písemně omluvit. Dítě může být uvolněno pouze na základě písemného sdělení zákonných zástupců, nebo osobně vyzvednuto.
- Výchovně vzdělávací činnost končí 30. 6. příslušného roku, písemným odhlášením rodiči (zákonnými zástupci) nebo vyloučením za trvalou nekázeň, ohrožování zdraví a bezpečnosti zdraví ostatních dětí. O vyloučení rozhoduje ředitel školy, který vyloučení odůvodní zákonným zástupcům.
- Nevyzvednutí dítěte ze školní družiny řeší vedoucí vychovatelka a ředitel školy.
- Vychovatelka úzce spolupracuje s třídní učitelkou, společně řeší výchovně vzdělávací i kázeňské záležitosti konkrétních žáků.

7. Péče o žáky se speciálními vzdělávacími potřebami

Pro rozvoj talentovaných jedinců bude nabízet školní družina dle možností další doplňkové aktivity v oblastech jejich zájmů.

8. Zajištění bezpečnosti práce a ochrany zdraví

Bezpečnost a ochranu zdraví zajišťují vychovatelky. Pravidelně děti poučí dle dané situace. Dítě nesmí samo bez vědomí vychovatelky opustit prostory ŠD a řídí se pouze pokyny vychovatelky.

Pokud dojde ke zranění během činnosti ŠD, vychovatelka zajistí ošetření, informuje zákonného zástupce, popřípadě ředitele školy. Každý úraz musí být řádně zapsán v sešitě úrazů. Děti jsou poučeny o nutnosti každý úraz nahlásit.

Vychovatelky dbají na dodržování a upevňování hygienických návyků, stravovacích návyků ve školní jídelně a pitného režimu dětí.

Bezpečnost ve všech využívaných prostorách je zajištěna Vnitřním řádem ŠD a žáci se řídí pokyny pedagogických a provozních pracovníků.

Do školní družiny není dovoleno nosit cenné věci a nebezpečné předměty.

9. Organizace a formy vzdělávání ve ŠD

- Pravidelná každodenní činnost
- Vzdělávací aktivita - kultura správného stolování ve školní jídelně a vzdělávání v oblasti zdravého životního stylu a zdravé výživy.
- Příležitostná činnost (výlety, besedy, apod.)
- Spontánní činnost (individuální hry, rozhovory, vlastní aktivity dětí)
- Příprava na vyučování (činnosti probíhají zábavnou formou didaktických her a slouží k prohlubování a opakování školního učiva)

ŠD realizuje výchovně vzdělávací činnost mimo vyučování formou odpočinkových, rekreačních a zájmových činností.

Odpočinek směřuje především na odstranění únavy po vyučování, realizuje se především po obědě.

Rekreační činnost slouží k regeneraci a to formou aktivního odpočinku, zejména při pobytu venku.

Zájmové činnosti rozvíjí osobnost žáka při výtvarných, pohybových, rukodělných a jiných aktivitách. Umožňují žákům seberealizaci. Jedná se o řízené kolektivní nebo individuální činnosti.

Zájmové činnosti jsou děleny do zájmových oblastí:

- **Pracovně zájmové činnosti** – rozvíjí hlavně manuální dovednosti, děti si osvojují různé pracovní postupy, pracují s různým materiálem.
- **Výtvarné zájmové činnosti** - rozvíjí kreativitu, formují vztah k estetickým hodnotám, využívají různé i netradiční techniky.
- **Přírodovědné zájmové činnosti** – seznamují děti se základy přírodních věd formou besed, rozhovorů.

Prohlubují vztah k přírodnímu prostředí a jeho ochraně.

- **Hudebně zájmové činnosti** - rozvíjí u dětí cit k hudbě (tanec, hudebně-pohybová činnost, ranní cvičení, poslech)
- **Sportovní zájmové činnosti** - přispívají k rozvoji fyzické zdatnosti dětí (závody, soutěže)
- **Společenské a vědní zájmové činnosti** - prohlubují poznatky o společnosti a historii formou besed (významná výročí, společenská pravidla)
- **Příprava na vyučování** - formou hry si děti prohlubují a upevňují znalosti ze školy.

Veškeré činnosti jsou specifikovány tak, aby byly přiměřené věku, schopnostem a dovednostem dětí, zájmově a kladně motivované pro rozvoj dětí.

10. Metody práce

- Vycházky do blízkého okolí
- Hry v přírodě
- Hry na hřišti
- Didaktické hry
- Čtení s porozuměním
- Vypravování
- Komunitní kruh
- Pozorování v přírodě
- Výtvarné, pohybové a hudební aktivity
- Rozhovory

11. Klíčové kompetence a strategie školy a školní družiny

Soubor dovedností rozvíjejících určitou kompetenci

Kompetence k učení

Žák dle svých schopností:

- Vědomě eliminuje rušivé podněty a vytváří si optimální podmínky pro učení
- Vytváří si plán pro dosažení učebních cílů.
- Vytváří si jednoduchá kritéria pro vyhodnocování toho, co se naučil a posléze je i používá.
- Zná jednoduché textové zdroje pro učení (dětské encyklopedie, učebnice, další knihy a časopisy).

Kompetence k řešení problému

Žák dle svých schopností

- Hledá různé varianty řešení problému a vybírá mezi nimi.
- Nenechá se odradit případným neúspěchem a vytrvale směřuje k řešení.
- Přijímá odpovědnost za výsledek řešení problému.
- Ví, jakých chyb se mohl dopustit při řešení problému.

Kompetence komunikativní

Žák dle svých schopností:

- Rozpozná jednoduché případy manipulativní komunikace, zejména reklamy.

- Dešifruje význam piktoqramů a sám je ve srozumitelné míře tvoří.
- Využívá ke komunikaci telefon (i mobilní).
- Umí formulovat svůj názor a respektuje názory druhých.
- Myšlenky, sdělení a otázky vyjadřuje srozumitelně.

Kompetence sociální

Žák dle svých schopností:

- Oceňuje své spolužáky ve skupině za dobrou práci.
- Při práci ve skupině se dokáže podělit o pomůcky a materiál.
- Přijme jednoduchou roli ve skupině.
- Ví, jak řídit a organizovat činnost ostatních dětí ve skupině.
- Respektuje dohodnutá pravidla.

Kompetence občanské a činnosti

Žák dle svých schopností:

- V krizové situaci a situaci ohrožující zdraví a život postupuje podle pokynů kompetentních osob.
- Umí rozpoznat nespravedlnost, šikanu a agresivitu a dovede se jim bránit.
- Respektuje druhé, respektuje odlišnosti – osobní, kulturní, náboženské.
- Aktivně se zapojuje do veřejně prospěšných a charitativních aktivit.
- Zná svá práva a povinnosti.
- Vnímá krásy přírody a cíleně o ni pečuje.
- Zná základní společenské normy chování.

Kompetence pracovní a trávení volného času

Žák dle svých schopností:

- Po celou dobu práce udržuje své pracovní místo v pořádku.
- Používá bezpečné pracovní pomůcky a vybavení.
- Vyhodnocuje výsledky své činnosti, dokáže pracovat podle instrukcí a návodu.
- Nebojí se říci „ano“ (nebojí se převzít odpovědnost za splnitelné úkoly).
- Ví, jak si plánovat a organizovat své pracovní činnosti.
- Umí si vybrat zájmové činnosti podle svých možností a zálib.
- Žák je veden k tomu, aby trávil svůj volný čas smysluplně
- umí rozvíjet své zájmy v individuální i organizované činnosti
- umí odmítnout nevhodné nabídky pro trávení volného času.

Umožnit žákům osvojit si strategii učení a motivovat je pro celoživotní učení.

Podněcovat žáky k tvořivému myšlení, logickému uvažování a k řešení problému.

Vést žáky k všestranné a účinné komunikaci.

Rozvíjet u žáků schopnost spolupracovat a respektovat práci a úspěchy vlastní i druhých.

Připravovat žáky k tomu, aby se projevovali jako svobodné a zodpovědné osobnosti, uplatňovali svá práva a naplňovali své povinnosti.

Vytvářet u žáků potřebu projevovat pozitivní city v chování a v prožívání životních situací.

Vnímat citlivé vztahy k lidem, svému prostředí i k přírodě.
Učit žáky aktivně rozvíjet a chránit své fyzické, duševní a sociální zdraví.

Vést žáky k toleranci a ohleduplnosti k jiným lidem, jejich kulturám a duchovním hodnotám, učit je žít společně s ostatními lidmi.

Pomáhat žákům poznávat a rozvíjet své schopnosti i reálné možnosti a uplatňovat je spolu s osvojenými vědomostmi a dovednostmi při rozhodování o vlastní životní a profesní orientaci.

12. Obsah vzdělávání

Člověk a jeho svět

1. Místo, kde žijeme

Poznávání nejbližšího okolí, organizace družiny, školy, významné objekty, historie města.
Bezpečnost
na cestě do školy.

(kompetence občanské a činnostní)

2. Lidé kolem nás

Osvojení zásad vhodného společenského chování, tolerance, empatie, vzájemné úcty, dodržování pravidel stolování, předcházení šikaně, pomoc druhému.

Umění a kultura - vytvářet u dětí v průběhu docházky do ŠD kulturu oblékání, stolování, cestování, chování. Děti se učí vnímat svět tvořivě i citlivě.

(kompetence k řešení problému, komunikativní, sociální)

3. Lidé a čas

Dodržování určeného režimu, vytváření základních návyků, umět účelně využít i volný čas.
(kompetence k trávení volného času)

4. Rozmanitost přírody

Vycházky, pobyt v přírodě, využití encyklopedií, atlasu, výchova k ekologii (ochrana přírody, třídění odpadu), péče o zeleň ve škole i ŠD

(kompetence k učení)

5. Člověk a jeho zdraví

Poznávání sama sebe, poučení o prevenci nemocí, úrazech, osobní hygieně, poučení o úrazech. Děti si osvojují základy umět ošetřit, přivolat pomoc, postarat se o zraněného. Dodržování pitného režimu

a poučení o vhodné skladbě jídelníčku.

(kompetence komunikativní, sociální)

13. Délka a časový plán

Vzdělávací program ŠD je stanoven na dobu jednoho vzdělávacího cyklu. Obsahuje výběr možných činností, které nejsou věkově vymezeny, proto je lze měnit dle aktuálního složení žáků v odděleních. Toto uspořádání umožňuje kreativní a flexibilní reagování na různou skladbu žáků.

Přílohy:

- Celoroční plán práce
- Vnitřní řád ŠD
- Režim dne
- Pedagogicko-organizační opatření ve ŠD